

KOVA DĖL SPAUDOS LAISVĖS

Čilės sostinėje Santiago mieste susirinkusi Amerikos kontinento Spaudos Draugija (SIP) svarstė spaudos laisvės problemas Amerikos žemyne.

Šis spaudos atstovų suvažiavimas sukėlė Čilės vyriausybės nemažą pasipriešinimą, stiprią reakciją. Allendės valdžia kaltina šio suvažiavimo atstovus, kad jie kišasi į Čilės vidaus reikalus.

Bet iš kitos pusės Čilės krikščionių demokratų partijos atstovai užgria šio suvažiavimo pastangas apginti spaudos laisvę. Prie jų prisideda ir žymus krikščioniškos minties laikraštis "Mercurio", kuris nemaža sunkumų turi su dabartine Allendės valdžia.

Spaudos Draugijos (SIP) pirmininkas German E. Ormes laikraščio "El Caribe" redaktorius iš Santo Domingo davė gana plačią apžvalgą apie spaudos padėtį Amerikos kontinente.

Šioje apžvalgoje G. Ormes nurodė, kur jau užgėso spaudos laisvės žiburiai, tai Kuboje, Haiti, Panamoje ir Paragvajuje, kur

laisvas rašytas žodis yra uždraustas.

Spaudos laisvė pradedama varžyti taip pat Brazilijoje, Čilėje, Peru ir Urugvajuje, kur spauda yra stipriai kontroliuojama ir varžoma dėl baimės, kad neįsivyratų valdžiai priešingos idėjos ir sąjudžiai.

Kuboje jau seniai yra palaidota spaudos laisvė, nes ten yra tik viena spauda ir tik viena galimybė — rašyti ir skaityti, ką mokina komunistų partija su savo vadovu Castru.

Todėl suprantama, kad ši spaudos draugija yra vienu laikoma "amerikonų imperialistų" įrankiu, o kiti ją laiko tarptautinio komunizmo "titeriu". Tas faktas kaip tik parodo, kad ši Spaudos Draugija nepataikauja nei vieniems, nei kitiems, o tiktai kovoja už spaudos laisvę šiame kontinente.

Reikia džiaugtis, kad tokia Spaudos Draugija ryšiasi kovoti ir ginti ne tik spaudos laisvę, bet kartu ir pagrindines Žmogaus Teises, jų tarpe pačią pagrindinę

teisę — laisvai galvoti ir išsireikšti gyvu ar rašytu žodžiu.

Tik gaila, kad šiame žemyne laisvės žiburiai kas kart labiau ima gęsti. O tą laisvę labiausiai gėšina tarptautinis komunizmas, kas parodo aiškiai paskutinių dvidešimt metų bėgyje.

Iš kitos pusės spaudos laisvės varžymas pastebimas ir tuose kraštuose, kur valdžia į savo rankas paima kariuomenės, kuri kietai laiko savo rankose valdžios vadžias ir kontroliuoja visą viešą gyvenimą, ypatingai spaudą.

Vienu žodžiu šiame kontinente kaip ir visame pasaulyje vyksta nuolatinė kova už pagrindines žmogaus teises, ypač už jo laisvės išlaikymą gyvu ar rašytu žodžiu. Kol dar gali susirinkti ši Spaudos Draugija ir drąsiai bei laisvai kalbėti, tol yra vilties, kad laisvės žiburiai dar neužgėso, išskyrus tuose kraštuose, kur tie žiburiai jau tapo užgęsinti kaip Kuboje, Haiti, Panamoje, Paragvajuje.

J. Pragiedrulis.

IŠ VISO PASAULIO

• Čilėje vėl įvyko didelės manifestacijos prieš valdžią reikalaujant spaudos laisvės. Protesto eisenos suruoštos antimarksistinės grupės, jose dalyvavo didelė daugybė čiliečių, kurie žygiavo gatvėmis iškėlę savo tautos vėliavas. Šiose eitynėse dalyvavo labai daug moterų, kurios eidamos kelė triukšmą daužydamos tuščius puodus, kas šioje šalyje reiškia protestą prieš maisto trūkumą.

• Nuo ateinančio liepos mėn. Š. Amerikoje bus panaikinta privaloma karo tarnyba. Nuo to momento krašto kariuomenę sudarys profesionalai.

• Švenčiant Chaco provincijos 100 metų įkūrimo sukaktį, Rezistencijos mieste prasidėjo spalio 11 d. iškilmės.

• Dėl didelių sausrų Sovietų Sąjungoje įvyko labai blogas derlius Neužderėjo taip pat daržovės ir bulvės, kurios yra pagrindinis rusų maistas. Šiek tiek geresnis derlius Sibire, bet ir ten pasiekė sausros. Geras derlius buvo Kazachstane, nors ir nukentėjo nuo didelių liūčių, tačiau tos srities produkcija negali patenkinti visos Rusijos reikalavimų. Beto 20% nuošimčių produktų žūsta dėl blogo transporto organizavimo. "Pravda" jau paskelbė gyventojams duonos ir miltų

ekonomizacijos planą. Rusija mano papildyti nedateklūs perkant grūdus iš satelitinių kraštų.

Paskutinėmis žiniomis iš Lietuvos po didelių lietuvių kolchozų laukai randasi po vandeniu. Mokyklos uždarytos ir mokiniai su mokytojais yra išvykę į provincijas padėti kolchozo darbininkams nuimti derlius.

• Šveicarijos spaudos žiniomis Londono laboratorijose surastas naujas virus, kuris sukelia vadinamą Hong-Kongo gripą. Tačiau dar nėra aišku, kokiomis priemonėmis galima nuo jo apsisaugoti.

• Belgijos parlamento narys Myk Babylon, kuris kartu su kitais parlamento nariais flamaus dalyvavo demonstracijose Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministerio Gromykos vizito metu, buvo paleistas, bet ir vėl suimtas ir bus teisiamas už muštynes su policija.

Demonstrantai tada reikalavo laisvės Lietuvai ir Latvijai.

• Atbėgo iš Lietuvos. Neseniai iš Lietuvos su visa šeima atbėgo adv. Antanas Butkus. Su juo kartu pabėgo jo žmona Danutė daktarė, dvi dukterys: Loreta ir Raimonda, bei sūnelis Rimvydas.

Pabėgėliai davė platų pranešimą Čikagos lietuviams apie da-

bartinę padėtį Lietuvoje. Apie tai plačiau parašysime kitame numeryje.

• Prancūzija protestuoja prieš Š. Ameriką, nes Š. Vietname - Hanoi mieste bomba sugriovė Prancūzijos ambasadą ir žuvo kelieta žmonių viduje. Reikalas yra tiriamas ar tikrai nuo amerikiečių bombų sugriuvo prancūzų ambasada, ar būta kokios provokacijos.

• Vietnamo karas vyksta visu smarkumu: komunistai atakuoja Pietų Vietnamą, o amerikoniai bombarduoja pagrindinius Š. Vietnamo karinius punktus. Parvyžiuje vyko slapsti pasitarimai tarp Š. Amerikos prezidento sekretoriaus Kissingerio ir Š. Vietnamo delegacijos. Š. Vietnamas reikalauja, kad amerikoniai atitrauktų kariuomenę iš Pietų Vietnamo ir kad P. Vietname būtų leidžiama veikti komunistų partijai. Pietų Vietnamo prezidentas Van Thieu yra tam priešingas.

• Pedro Beltran gavo Amerikos premiją. Peru buvęs ministrų pirmininkas ir buvęs Limos laikraščio "La Prensa" leidėjas Pedro Beltran New-York gavo Amerikos premiją už jo nuopelnus ginant laisvės principus Pietų Amerikos kontinente. Premiją įteikė ir pasveikino Dr. Alberto Gainza Paz, Buenos Aires laikraščio "La Prensa" direktorius.

• Kom. Kinija ir Vak Vokietija užmezgė iš naujo diplomati-

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.052.961
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

JORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Consección N° 1334
Tarifa Reducida
Consección N° 4015

PASIGENDAME JAUNIMO

Prieš porą mėnesių su dideliu entuziazmu grįžo mūsų jaunimas iš II Pasaulio Jaunimo Kongreso. Visa lietuvių kolonija laukė ir atvyko juos susitikti dvejuose parengimuose, išklaušė jaunimo pasisakymų ir pasiryžimų.

Tikime, kad per tą laiką jaunimas jau spėjo pasilsėti po kelionės nuovargio ir pradės įsijungti į Argentinos lietuvių kolonijos veiklą, organizuojant lietuvišką jaunimą.

Darbo laukas gana didelis ir laiko mažas. Štai jau sekančiais metais mūsų kolonijos jaunimo laukia V-tas Pietų Amerikos Lietuvių kongresas, kuris įvyks San Paulo mieste vasario mėnesio gale. O už trijų metų įvyks III Pas. Lietuvių Jaunimo kongresas.

Taigi laukti nėra jau ko, nes laikas eina jaunimo ir visos kolonijos nenaudai: ilgiau atidėlioti negalima, jei norima tinkamai pasiruošti atstovauti mūsų kolonijos jaunimą sekančių metų kongrese.

Be to yra tiek daug darbo ir mūsų pačių kolonijoje: trūksta lietuviškų mokyklų, kursų, jaunimo parengimų, ekskursijų, sporto švenčių. Lietuviškų draugijų salionų durys atviros ir lietuviškos scenos laukia naujų veikėjų ir naujų darbuotojų. Lygiai kaip lietuviški šokių ansambliai ir chorai laukia naujų jėgų.

Visa lietuviška kolonija laukia, kad mūsų jaunimas grįžęs iš kongreso pajudins mūsų jaunimą ir stos į darbą su visa energija dėl lietuviškos išlaikymo ir dėl lietuviškų istaigų palaikymo.

Tat, daugiau pilietinės drąsos ir pirmyn jaunime, stokime visi į vieningą darbą.

K.A.S.

Kinas "Vytytis" š. m. spalio 15 d. Lietuvių Salione mini savo 40 metų sukaktį. Šia proga vyks filmų festivalis apie Lietuvą ir lietuvius.

nus santykius, kurie buvo nutraukti iki šiolei. Jau 29 valstybė, kuri pripažino kom. Kiniją ir užmezgė diplomatinius santykius. Pernai kom. Kinijai buvo taip pat priimta į Jungtinių Tautų šeimą.

• Medicinos Nobelio premiją 1972 metais laimėjo amerikonas Dr. Gerard M. Edelman ir an-

glų Dr. Rodney R. Porter. Abu gydytojai nepriklausomai daro proteinų tyrimus, kurie apsaugoja organizmą nuo ligų. Tai yra kraujų esantys "antikorpai".

• Nuo spalio 11 d. pabrango nafta visame krašte. Su naftos pabrangimu laukiama ir visų kitų prekių pakilimo, ypač transporto.

Argentinos Lietuvių Katalikių Moterų ir Mergaičių Draugija "BIRUTE" nuosavame name Adroque mieste, c. Jorge 330 ruošia

ASADO PIETUS,

kurie įvyks šių m. spalio mėn. 22 d. 12 val.

Kviečiame visus maloniai dalyvauti, ypač laukiame iš kongreso grįžusių jaunimą. Bus įdomu išgirsti, ką mūsų jaunimas galvoja ir kaip žada įsijungti į lietuvišką veiklą.

Laukiame visų malonaus atsilankymo.

Draugijos Valdyba.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE

ruošia

NAUJAI ATREMONTOTOS SALĖS ATIDARYMĄ,

įvyks lapkričio 4 d. 21 val. San Martin 3175, Lanus.

Programoje: organizacijų sveikinimai, SLA jaunųjų ansamblio meninė programa. Puiki estereofoninė muzika. VAIŠĖS.

Įėjimas — laisva auka.

19 lapkričio 1972 m. — 12 val.

PENSININKŲ PIETŪS

Svečius linksmins orkestras "GRUPO CLAVE".

Įsigykite bilietus iš anksto arba rezervuokite sekančiais telefonais: J. Stalioraitis 247-1921, J. Rudėnas 69-7532, L. Stankevičius 241-0933.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

S.L.A. Centro Valdyba.

KINAS "VYTIS" — 40 METŲ SUKAKTYJE

Jurgis Gilvydis, lietuviško kino "Vyties" savininkas ir filmuotojas, šiais metais švenčia savo šio darbo 40 metų sukaktį. J. Gilvydis atsilankė Laiko redakcijoje ir ta proga praleido malonią valandėlę besikalbant ir prisimenant praleistų metų laikotarpį.

Redakcija: Kada atvykote į Argentina ir įsijungėte į lietuvišką darbą?

besnius lietuvių gyvenimo įvykius. Per šį laikotarpį esu susukęs didelį kiekį filmų, tai tikra istorinė medžiaga, jaunesnioji karta jose gali pamatyti kaip mes atvykę čia kūrėmės, organizavomės ir dirbom lietuvišką kultūrinį darbą Argentinoje.

Red.: Kada pradėjote rodyti filmus iš Lietuvos ir koks buvo jūsų tikslas?

Jurgis Gilvydis, vienintėlis lietuvis filmininkas Argentinoje, švenčia šio darbo 40 metų sukaktį. Nuotraukoje Jurgis Gilvydis demonstruoja lietuviškas filmas.

J. Gilvydis: Į Argentiną atvykau 1929 m. ir tuojuos išsijungiau į lietuvių kolonijos kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą ir darbą. Buvau Lietuvių Namų vedėjas, laikraščio "Švyturio" administratorius, su kun. J. Janulioniu steigėm pirmąjį lietuvių muziejų bei rūpinau visokiais kito kiais lietuvių reikalais.

Red.: Kada pradėjote filmuoti?

J. G.: Turėdamas didelį pamėgimą kino meno sričiai baigiau kinotechnikos kursus 1932 m. ir tuojuos pradėjau filmuoti, kaip pirmas lietuvis Argentinoje, svar-

J. G.: Filmas iš Lietuvos pradėjau rodyti 1937 m. ir nuo to įvykio dabar sukanka 35 metai. Tikslas: žmogus svetur gyvendamas nieko taip neišsūlsta kaip savo mielos Tėvynės ir namelio, kuriame jis gimė ir augo. Tėvynės ilgesys yra pats didžiausias jis metų metais vargina ir kankina žmogų. Atmintini poeto A. Mickevičiaus žodžiai: "Lietuva, tu esi kaip sveikata ir tas tave pažįsta, kurs tave neteko". Pats ilgėdamasis savo gimtinės ir matydamas kaip kiti ilgisi, dėjuo pastangų, kad atsivežti filmų iš Lietuvos.

Red.: Kaip žmonės reagavo į rodomas filmas iš Lietuvos?

J. G.: Pirmą kartą rodžiau tas filmas tuo metu labai mėgiamam Jose Verdi teatre, kur dažnai vykdavo įvairūs lietuvių parengimai. Teatras anuo meto mastu sprendžiant, buvo gražus su balkonais, talpinantis apie 700 žmonių. Aną prisimintiną spalio 7 d. lietuviai pradėjo tiesiog pluste plusti ir prisirinko virš dviejų tūkstančių žmonių, kad net pradėjo balkonai braškėti. Bijočiau, kad neįvyktų kokia katastrofa. Daug žmonių grįžo namo nepajėgę įeiti į salę, Rodant filmas lietuviai labai jautriai reagavo: vieni verkė, kiti juokėsi, plojo ir tt. išeidami dėkojo ir prašė padaryti daugiau kino seansų su lietuviškomis filmomis. Vėliau rodžiau filmas 1947 m. kino "Bristol" salėje. Salė talpina 500 žmonių, bet entuziastų susirinko virš dviejų tūkst.

Filmas rodžiau Bs. Aires, Berrisse, Rosario, Urugvajuje ir Brazilijoje. Visur salės buvo perpildytos žmonių.

Red.: Ar turėjote galimybių papildyti filmų kolekciją?

J. G.: Taip. Beveik kiekvieną seansą stengiausi papildyti naujomis filmomis, ar mano filmuotų ar iš Lietuvos gautomis. Rusams okupavus Lietuvą, vargais negalais gavau filmų kopijas iš geriausio filmininko Matūzo.

Red.: Koks buvo Jūsų rodomų filmų turinys arba objektas?

J. G.: Filmose buvo matoma labai daug Lietuvos vaizdų: Lietuvos ežerais, upės, miškai. Įvairūs Lietuvos miestai. Baltijos jūra ir mūsų laivai ir Klaipėdos uostas. Įvairios šventės ir paminėjimai. Dainų ir šokių šventės. Dariaus ir Girėno laidotuvės. Kariuomenės ir studentų eisenos. Skautų šventė dalyvaujant prez. Smetonai. Kariuomenės įžengi-

Šokio išraiškoje — iš J. Gilvydžio liet. filmų rinkinio.

mas į atgautą sostinę. Karo Muziejaus ceremonijos. Filmos iš JAV. Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių gyvenimo. Pasakutiniu laiku gauta filma iš JAV lietuvių ekskursijos po okup. Lietuvą, tap pat garsinė filma Lietuvių Diena New Yorke su choralais ir šokių ansamblais. Kun. J. Margis yra atvežęs filmą iš 2-jo PL Jaunimo Kongreso.

Red.: Ar rodėte filmas svetimtaučiams ir kaip jie reagavo?

J. G.: Taip, rodžiau daug kur ir svetimtaučiams. Su muz. Kuprevičium ir jo paskaita rodžiau tarpt. artistų klube, su a.a. A. Kairelio paskaita Bernalio mergaičių gimnazijoje, su Z. Juknevičium buvom nuvažiauvę į Katalikų universitetą. Filmas rodžiau per pabaltiečių parodą Casa Mendoza, Franco salione, du kartu prancūzų salione, su kun. Grigaičio paskaita Banfield kunigų seminarijoje ir kitur. Svetimtaučiai su dideliu dėmesiu žiūrėjo, patiko labai gražūs vaizdai ir tautiniai šokiai, kurių nebuvo matę.

Red.: O kaip finansiniai reikalai?

J. G.: Filmos daug kainuoja, ypač jei jas reikia įvežti iš užsienio. Sumokant muito ir leidimo mokesčius, būdavau patenkintas, kad likdavo pinigų salei-

ir šviesai apmokėti. Įdėtas kapitalas į filmas neatgautas. Tai darau iš meilės Lietuvai, o mano žmona Danutė, būdama gera lietuvi ir patriotė, šiame darbe man nuolat moraliai ir materialiai talkininkauja.

Red.: Jūsų ateities darbai?

Jurgis Gilvydis: Nesant laisvos Lietuvos ir negalint ten nuvykti, sunku ką nors naujo pramatyti. Turimas filmas kart nuo karto, kur būsiu kviečiamas, rodyti lietuviams, stengdamasis gaivinti jų didįjį Tėvynės ilgesį.

Per 40 metų dirbdamas su lietuviškomis filmomis, jaučiuosi su tam tikra dalele prisidėjęs prie mūsų kolonijos kultūrinio ir tautinio darbo.

Jurgis Gilvydis, švėsdamas savo kaip filmininko 40 metų darbo sukaktį, rengia šios sukakties paminėjimą su ypatingai plačia kino filmų programa, kur bus parodytos įvairiausios senos ir naujos filmos. Šis seansas įvyks Lietuvių salėje spalio mėn. 15 d. 16 val. Visi kviečiami dalyvauti.

Jurgi Gilvydį, švenčiant jam šio gražaus lietuviško darbo 40 metų sukaktį, nuoširdžiai sveikiname ir linkime ir ateityje gaivinti lietuvių dvasią su lietuviškomis filmomis.

O. K.

"BLOGAI KALBI APIE LIETUVĄ — ESI GERAS ŽMOGUS"

"Argentinios Lietuvių Balsas" rugsėjo 21 numeryje išidėjo B. K. Algimanto slapyvardė pasirašyta straipsnis: "Gerai kalbi apie Lietuvą — esi blogas žmogus". Straipsnyje skundžiamasi, kad tu, kurie bando pateisinti krašto okupaciją ir lietuvių tautos skriaudimo politiką, niekas nemylė.

Keista ir apgailėtina, kad po 28 okupacijos metų ir po tiek tautos kančių, kurios ir šandien nesibaigia, esama spaudos žmonių, kurie nuduoda nesuprantą, jog Sovietų Lietuva nėra Mūsų Lietuva. Jie kalba, lyg nebūtų skirtumo tarp laisvės ir baudžiavos, tarp okupacijos ir nepriklausomybės. Ir jie visuomet išpūstomis akimis stebisi (ar net bando pykti), išgirdę kalbant, jog Sovietų (arba tarybinė) Lietuva nėra tikroji tautą atstovaujanti Lietuva, kuriai lietuviai priklauso ir kurios ateičiai dirba. Ne veltui Lietuvoje apie tokį, kuris nepažįsta gėdos, sakoma: "Geros akys dūmų nebijo". Skautų ir tai, kad "A. L. Balsas" politrukų pavyzdžiu agituoja sąvųjų tarpe, reguliariai atiduodamas duoklę okupantui. Tiesa, "A. L. Balsas" bando mėtyti pėdas, nes drumstame vandeny geriau žuvis gaudomas, tar-

čiau kuo jis kvepia yra visiems aišku. Paimkite bet kurį numerį ir jūs skaitysite apie Sovietų Sąjungą (tik geros žinios), o straipsneliuose ir žinutėse iš krašto kiau-rai permatysite pastangas pateisinti sovietų politiką okupuotoje Lietuvoje. Laikraštis puola religiją ir tuos, kurie gina tikėjimą ar lietuvių tautos garbę. Lietuviams skaldyti "A. L. Balsas" naudoja įvairias priemones: laikraštis piudo savuosius prieš savuosius, arba vienus plūsta, o kitus giria ir reklamuoja, kad taip juos erzintų, izoliuotų ir taip pamaži lietuviųbei nutildytų.

Ižūlumas eina taip toli, kad net jaunimas panaudojamas nesvariems kėsłams siekti.

Panašiam tikslui tarnauja ir B. K. Algimanto straipsnis. Jis nuduoda esąs objektyvus, bando "kytravoti", bet kad jo arkliai suka į Maskvą — visiems aišku. Tariamasis teisybės vardan jis apgailėstauja, kad "Lietuvos upių vanduo nepavirto pienu". Jis pats žino, kad daugelį kartų Lietuvos upeliais tekėjo nekaltų kraujas, ne pienas. Kytravodamas irgi prisipažįsta, jog "Tarybinėje Lietuvoje yra nedateklių ir trūku-

mų". Visi žinome, kad Lietuva, sovietams gaspadoriaujant, yra nuubaginta, o Lietuvos dirvas verčia sovietiniai kolchozų traktoriai. Sako, "išnyko varžytynių baimė", kai lietuvių žemė ir turtas jau seniai be varžytynių atimti. Gal Sidarai ir lietuviški, bet Lietuva negailestingai maskolinama. Ar reikia tuomet stebėtis, kad agronomo Tiškaus pasididžiavimas ir yra tik Jonavos ir Kėdainių trąšų fabrikai. Kas nežino, kad okupantui pavergus kraštą kitaip pakvipo Lietuva... O dėl tos lygybės, tai ji lietuviui tebėra tik kapų lygybė.

"A. L. Balsas" ir jo bendradarbiai gyvena sava aritmetika. Pagal juos, girk Sovietų Sąjungą ir jos primetą valdžią okupuotame krašte — būsi geras žmogus. Didžiukis istorine Lietuva, kalbėk apie lietuvių tautos didvyrius — jau nebūsi toks geras žmogus. Kalbėk apie žudymus, deportacijas ar terorą — būsi blogas žmogus. Paklausk, kodėl Lietuva po tiek metų yra pasaulio turistui (ir patiems lietuviams) uždarytas kraštas — būsi blogas žmogus. Kalbėk apie septyniolikos tūkstančių lietuvių katalikų skundą Jungt. Tautoms prieš religijos persekiojimą — būsi blogas žmogus. Nori būti geras žmogus, nori būti "A. L. Balso"

Prie Dubingio ežero — vaizdas iš lietuviškų filmų.

draugas — tada girk Tarybų Lietuvą, teisinki krašto pavergimą ir tautos baudžią, kelk ant šakių geresnio gyvenimo pavyzdžius, kad taip temdytumei skaitytojų atimtį ir migdytum jų tautinį atsparumą. Visi trokštame geresnio gyvenimo lietuviui, bet lygiai visi kovojame prieš jo pavergimą.

Turime džiaugtis, kad nedaug mūsų tarpe yra tautiečių, kurie nori kenkti Lietuvai ir kenčiančiai bei kovojančiai tautai. Nedaug yra tokių, kurie šoka pagal "A. L. Balso" muziką, kai tasai žaidžia lietuvių tautos likimu ir kaip laikraštis ne už sidabrinus, bet už skatikus Lietuvą perka ir parduoda. Didžiausioji tautiečių dalis nesiduoda už nosies vedžio-

jama. Jie yra tikrieji lietuviai. Jie Lietuvą myli, jai dirba, aukojasi ir yra jai ištikimi.

Vytis.

* * *

• Akmenėje buvo suruoštas Žemaičių krašto kaimo kapelių konkursas, kuris buvo pavadintas "Žemaičių smuikėlis". Konkurso laimėjo Nauj. Akmenės cemento gamyklos muzikantai ir Akmenės rajono Dabikinės kultūros namų kapela.

• Palangoje pastatyta nauja koncertų salė galinti sutalpinti 1.400 žiūrovų. Salės atidarymo koncerte dalyvavo J. Domarko vadovaujamas valstyb. simfoninis orkestras.

Mokslas + Menas + Literatūra

LIETUVIAI ARGENTINOS AVIACIJOJ

AVIACIJOS PARODA APLANKIUS

Ne vienam iš mūsų, šiais moderniais laikais, teko keliauti paskutinės mados, didelės prabangos ir su įvairiausiais patogumais orlaiviais. Jų daugybė kasdieną ražo mėlynąjį dangų perveddami šimtus milijonų keleivių.

Bet ne visuomet taip buvo. Aviacijos istorija nėra sena, jos kūrimosi pradus šio šimtmečio pradžioje siekia žmogaus atmintis. Aplankius Argentinos aviacijos parodą, ryškiai matosi iš

rikos kapsulės, su kuriomis buvo nusileista ant mėnulio, įvairių modernių moderniškesnių kariuomenės lėktuvų, malūnsparnių, su kuriais padaryta sunkiausių misijų, kaip tai Atlanto nugalėjimas ar pirmoji kelionė į Pietų Ašigali. Sitų didingųjų orlaivių tarpe randasi ir lietuvių Adolfo Jakšto iš San Fernando darytas orlaivis - originalas. Apie A. Jakštą jokių žinių neturime, tačiau žinome apie kitą lietuvių senelį Dominiką Butką, gyvenusį Tandil mieste, vėliau išėjęs į pensiją ir dabar randasi Villa Ru-

laivių statyba pareikalavo nepaprastai didelių sumų pinigų, kurių paprastas darbininkas negalėjo turėti ir todėl Dominikas Butkus sustabdė orlaivių dirbimą. Jis su didele meile ir nuoširdumu prisimena anuos laikus ir savo orlaivių statybą.

Šia proga malonu prisiminti lietuvių aviacijos patriarchą 75 metų amžiaus p. Kazimierą Šlapelį iš Patagonijos, kuris ir dabar dažnai skraido savo nuosavu orlaiviu. Jo brolis J. Šlapelis, taip pat aviacijos mėgėjas, skrisdamas savu orlaiviu iš Buenos Aires, žuvo ties Trelew miestu. Taip pat žuvo aviacijos nelaimėje Jonas Povilavičius, Lietuvos karo lakūnas, gi Karolis Žukauskas ilgus metus dirbęs Argentinos aviacijoje, išėjęs į pensiją gyvena Tigre salose.

Tarpe lietuvių aviatorių būta ir moterų lietuvių, kaip tai p. Dauksaitė de Marini, ji buvo farmaceutikė, ilgą laiką turėjo vaistinę Lanus mieste, su vyru įsigijo orlaivį - taksį, o gal ir kelis, su kuriais aptarnaudavo įvairius ligonis Buenos Aires provincijoje pargabendami juos į ligonines. Paskutiniu laiku jie drauge su orlaiviais persikėlė į Paragvajų.

Turime ir daugiau lietuvių aviatorių Argentinoje, bet mūsų lietuvių labai kuklūs ir nemano ir nemanė pakilti į padanges įrašyti savo vardą į savo tautiečių istorijos lapus. Taip pat ir apie kitus orlaivių ar sklandytuvų konstruktorius nieko nežinome, tačiau Argentinos spaudoje karts nuo karto pasirodo lietuviškas vardas surištas su Argentinos aviacija.

Pijus Gudelevičius.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• MYKOLAS KRUPAVIČIUS — Atsiminimai. Iliustruotas luksusinis leidinys. 364 pusl. Surašė šiuos prisiminimus autoriui pasakojant dr. Vladas Literiskis. Išleido Liet. Knygos klubas. 1972 m.

• JURGIS GLIAUDA — Brekšmės našta. Romanas. Išleido Lituviškos Knygos Klubas 1972 m. 384 pusl.

• VACYS KAVALIUNAS - Aidai ir Šešėliai. Draugo premijuotas romanas 1972 m. Spaudė Draugo spaustuvė.

• SĖJA — Nr. 1,2. Tautinės demokr. minties laikraštis, leidžiamas Čikagoje.

• AIDAI — Nr. 5. Birželis 1972 m. Mėnesinis Kultūros Žurnalas.

• ATEITIS — Nr. 3. Katalikiško Jaunimo Žurnalas leidžiamas Čikagoje.

• PASAULIO LIETUVIS - Nr. 23-59. Leidžia Pas. Liet. Bendruomenės Valdyba.

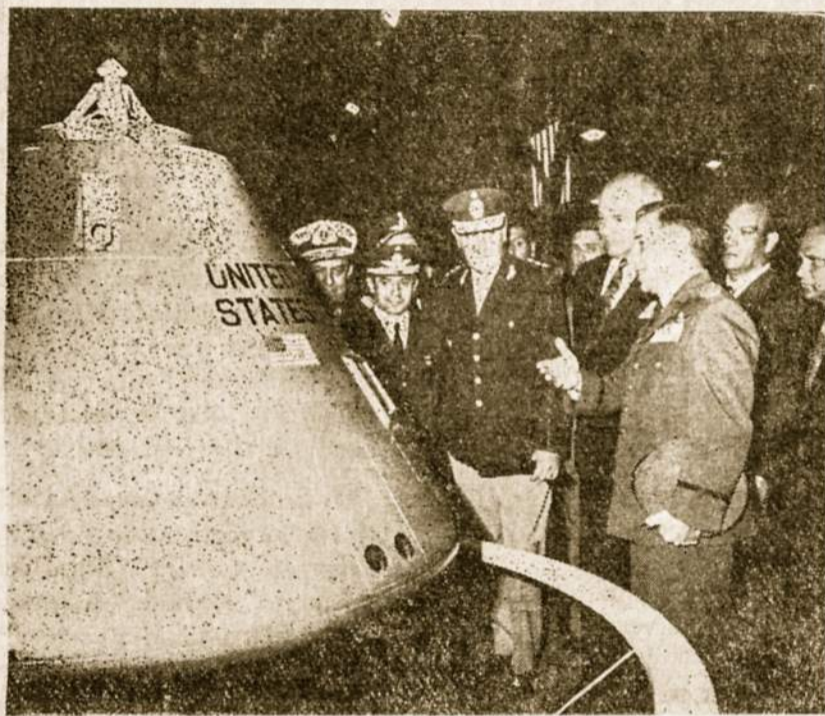
• MOTERIS — Lietuvių Moterų Žurnalas Nr. 4 liepa - rugpiūtis 1972 m. Leidžia Kanados Liet. Moterų Katalikių Draugija.

• ESTE Y OESTE — Politinių ir socialinių studijų žurnalas redaguojamas Paryžiuje, leidžiamas Venecueloje.

• 200.000.000 AND LITHUANIA — informacinio turinio brošiūra. Autorius Algirdas Gustaitis.

• GLOS POLSKI — Lenkų Balsas. Lenkų kolonijos laikraštis. Išėina kas savaitę. Dažni straipsniai apie Lietuvą ir įvykius joje.

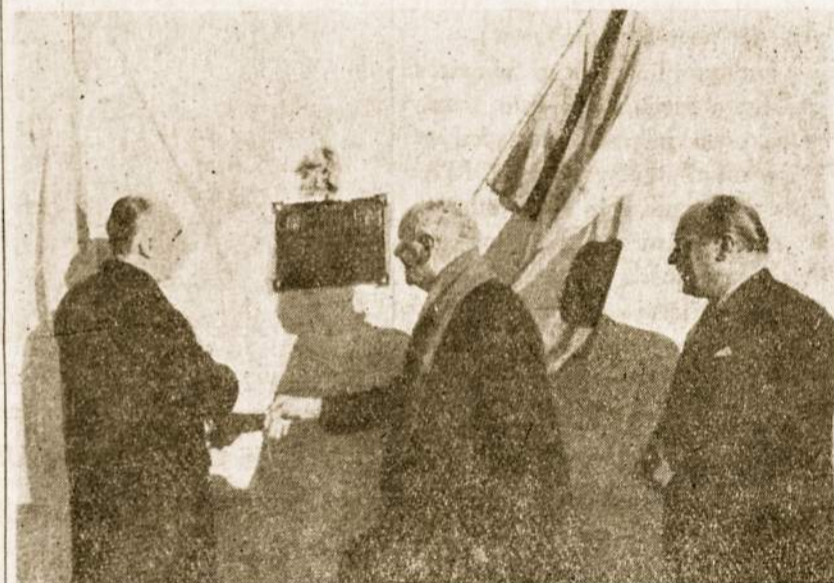
• VYTIS — lietuviško jaunimo Vyties organizacijos organas. Birželio - liepos mėn. 1972. Gausiai iliustruotas.

Aviacijos parodoje: valst. prezid. A. Lanusse, šalia jo JAV ambasadorius p. J. Lodge dešinėje dr. Vytautas Dambra, ambasados kultūrinių reikalų direktorius, apžiūri eksponatus.

išstatytų eksponatų aviacijos išsivystymo raida. Ypač yra džiugu, kad tarp tų pavyzdžių randame ir lietuvių darbo eksponatų kurie parodo lietuvių įnašą į Argentinos aviacijos vystymosi raidą. Parodoje išstatytos Š. Amer-

mipal, Kordoba. Jis savo laiku visą sielą buvo atsidavęs orlaivių statybai, svajojo su šiuo užsiėmimu padaryti sau gražią ateitį — išvystyti gerą biznį, tačiau aviacijai darant pažangą dideliais žingsniais ir vis modernėjant, or-

Sarmiento miesto įkūrėjų anūkas p. Kazimieras Šlapelis (antras iš k.) išrūpino LITUANIA vardo gatvę šiame mieste. Jis yra uolus aviatorius. Nuotraukoje K. Šlapelis atidarant Lituania gatvę su burmistru ir provinc. valdžios atstovais.

PAVERGTŲ TAUTŲ IŠKILMINGAS AKTAS

Ukrainiečių iniciatyva Buenos Aires mieste buvo sudarytas specialus komitetas, kuris suruošė pavergtų tautų manifestaciją. Jos metu buvo spaudos konferencija, kurios metu buvo duotos žinios apie pavergtą tautas spaudai, sekmdienį rugsėjo 3 d. iškilmingos pamaldos katedroje ir vainiko padėjimas prie Argentinos nepriklausomybės paminklo Plaza de Mayo aikštėje, o rugsėjo 10 d. Bs. Aires mieste įvyko iškilmingas aktas.

Šis aktas įvyko La Salle mokyklos didžiulėje salėje, talpinančioj 1.000 žmonių ir beveik buvo pilna. Šį iškilmingą vakarą atidarė ir jam vadovavo ukrainietis p. Kawald. Po to sekė paskaita: Pavergtų tautų situacija Centro ir Vidurio Europoje, skaitė inž. Pierna - lenkas. Savo paskaitoje prelegentas išvardino kiekvienos valstybės padėtį ir persekiojimo metodus.

Sekanti paskaita - ukrainiečių atstovo ing. Leonid Pil: Sovietų okupuotos valstybės. Čia kalbėtojas plačiai sustojo ties Ukraina ir Pabaltijo valstybėmis, paminėdamas Lietuvos katalikų persekiojimą ir Lietuvos žmonių protestus. Tų valstybių atžvilgiu bolševikų tikslas liko tas pats kaip ir buvusių carų — plėsti teritoriją, nakinti tautas ir jas surusinti. Pabaigoje prelegentas pažymėjo, kad Ukrainoje, vėliau ir Lietuvoje protestuodami prieš okupaciją, susidiegino keli jaunuoliai.

Šiame akte dalyvavo kaip svečias dr. Alejandro Dussaut, didelis pavergtų tautų draugas ir gynėjas. Savo kalboje peržvelgęs visų okup. kraštų padėtį ir persekiojimus, ypatingai atkreipė dėmesį į žiaurų baudimo metodą - intelektualų kišimą į beprotnamius.

Buvo pasveikinta Kubos delegacija ir perskaityti kai kurie sveikinimo raštai.

Meninėje, dalyje pasirodė Kroatų choras "Zagreb", diriguojant Mario Mainali padainavo keletą dainelių. Tautinius šokius pašoko ansamblis "Ateitis" — Gyvatarą, Jonkelį ir Rugučius, gi mūsų simpatingas trio — dr. Simanauškas, Ant. Slančiauskas ir inž. Alg. Rastauskas, prie piano p. Eleon. Mikučionienė - padainavo Tėvynę, Lopsinę ir Maldą. Dainavimas skambėjo gražiai ir švelniai dėka gerai akustikai ir didelei scenai.

Pabaigoje didelis slovėnų choras "Galus" diriguojant Mario Saveli atliko dainų programą. Pabaigoje buvo priimta rezoliucija, kuri bus pasiūsta Jungt. Tautoms ir valstybių vyriausybėms. Bendrai visiems sugiedojus Argentinos himną buvo baigtas šis iškilmingas aktas.

SENELIO ŽIDINYS PLEČIASI

Kaip džiugu yra stebėti, kad bendrų pastangų darbas neša vaisius ir tas darbas dar labiau vienija tuos

kurie jį atlieka. Taip atsitinka šiuo metu su Senelio židinio komisija, kuri per kelis metus spėjo pastatyti ir apgyvendinti keturius butus ir štai jau eina prie pabaigos kitų keturių butų statybos.

Visa tai dėka pasiaukojusių mūsų kolonijos darbuotojų: p. V. Grigaičio, J. Mičiūdo, L. Ryselio, J. Šiušio, A. Ruplėno ir kitų tos komisijos narių, kurie su tikru pasiaukojimu dirba dėl mūsų kolonijos senelių gerovės.

Kai bus užbaigtas keturių butų mūro darbas, tuojaus bus pradėtas vidaus įrengimas, kad iki šių metų pabaigos būtų galima jau užbaigti ir švęsti naujo namo darbo apvainikavimą su iškilmingu pašventinimu ir asado pietumis. Šioji šventė pramatoma apie lapkričio mėnesio pabaigą.

Neseniai grįžęs iš Š. Amerikos viešnagės p. Juozas Šiušis vėl perėmė savo senas išdinko pareigas, kurias laikinai ėjo Julius Mičiūdas. Taip pat J. Šiušis Senelių židiniui atvežė 100 dol. aukų, gautų iš Š. Amerikos geraširdžių lietuvių.

Tenka tikrai iš visos širdies linkėti, kad šis darbas eitų pirmyn, kad mūsų kolonijos lietuvių remtų ir kad visi suprastų tą didelę svarbą, kurią turi šis vieningas darbas mūsų senelių naudai.

PABALTIEČIŲ GEDULO DIENOS BRAZILIOJE

Rio de Janeiro katedroj birželio 11 d. buvo paminėtos lietuvių, lat-

vių ir estų gedulo dienos ekumeninėm apeigom — bendra malda ir mišiom. Abiem liturginiam aktam pirmininkavo vysk. Jose de Castro Pinto, Rio de Janeiro Augziliaras o su juo koncelebravo prel. Pijus Ragažinskas, Brazilijos Vyskupų Konferencijos Delegatas lietuviams, kun. Mečys Valiukevičius, "Pauliaus VI" seminarijos įkūrėjas Niteroi arkivyskupijoj, kun. Pranas Gavėnas SDB, Kunigų Vienybės Brazilijoje pirmininkas ir t. Antanas Saulaitis SJ. tos pačios vienybės sekretorius.

Tiek prakalbose, tiek maldose buvo iškelta tragiška, ypač religinė, Pabaltijo kraštų padėtis.

Minėjimą suruošė Rio de Janeiro General. Vikaras lietuviams, mons. Zenonas Ignatavičius.

Panaši manifestacija įvyko San Paule birželio 18 dieną Pabaltiečių Komiteto "Pro Justitia" pastango-

mis. Lietuviai, latviai ir estai susirinko didingam Ibirapuera parko mauzuolėjui. Prie altoriaus stovėjo Pabaltijo tautų ir Brazilijos vėliavos. Pamaldas pravedė kun. Pranas Gavėnas, estų pastorius (iš Buenos Aires) Hendrik Laur ir latvių pastorius Jakabs Mekss. Tikinčiųjų intencijas pristatė trijų tautų jaunimas.

Po mišių trys mergaitės tautiniais rūbais padėjo gėlių vainiką prie Brazilijos kovotojų paminklo. Deputatė Dulce Salles pasakė ugingą, Pabaltijo tautų vargą ir padėtį labai atjaučiančią kalbą, kurią klausytojai daug kartų pertraukė plojimais. Taip pat turiningą ir jautrią kalbą pamaldų metu pasakė kun. Pr. Gavėnas. Minėjimas buvo broliškas, rimtas, įspūdingas. Tatai pabrėžė ir vietinė spauda.

T. P.

Mirčiai išplėšus JOKŪBĄ MISKINĮ, liūdinčiai žmonai Liudai Miškinienei, sūnums Broniui ir Karoliui, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Kazimieras Kudukis.

Jonas ir Uršulė Leitai.

Andrius Sinkevičius.

Vaclovas Leita su šeima.

Vladas Vijūnas su druka Joana.

Ilgamečiam šv. Cecilijos choro vadovui muzikui VACLOVUI RYMAVIČIUI mirus, nuoširdžiai liūdėdami reiškiamo gilią užuojautą jo šeimai, šv. Cecilijos chorui ir visai Argentinos lietuvių kolonijai.

Urugvajaus lietuvių choras "AIDAS" ir jo dirigentas Vytautas Dorelis.

SEKMADIENIO RIMČIAI

+++++

LIETUVA - MARIJOS ŽEMĖ

Retai būtų galima rasti tautą, kuri taip giliai mylėtų savo dangišką motiną — Mariją, kaip lietuvių tauta. Neveltui pop. Pijus XI Lietuvą pavadino "Marijos žeme".

Lietuvių tautos pamaldumas į Mariją yra gimęs kartu su krikščionybės priėmimu jau Vytauto Didžiojo laikais. Bet ypatingu būdu lietuviai pamilo savo dangišką motiną po jos apsišventinimo Šiluvos laukuose 1612 metais, kai Marija pasirodė piemenėliams ir padėjo atrasti užkastus bažnytinis rūbus ir dokumentus.

Nuo to laiko lietuviai pradėjo plaukti į Šiluvos atlaidus. Vėliau amžių bėgyje atsirado visa eilė naujų Marijos šventovių kaip Vilniaus Aušros Vartuose, Žemaičių Kalvarijoje ir daugybė kitų vietų.

MARIJA PAMALDOSE

Nerasi nė vienos bažnyčios Lietuvoje, kur nebūtų Marijos garbei įrengtas altorius, nerasi namų, kur nebūtų Marijos paveikslas pakabintas (dabar gal paslėptas dėl persekiojimo).

Lietuvos bažnyčiose sekmadienį buvo giedama iš ryto rožančius, o po mišparų buvo giedama "karunka" tai yra apie 7 Marijos džiaugsmus ir skausmus.

Gegužės mėnesį Marijos altoriai pasipuošdavo pirmomis pavasario gėlėmis, o per Žolinę visi atnešdavo lauko vaisius pašventinti ir paaukoti Marijos Dan-

gun Paėmimo proga. Visas spalio mėnuo pašvęstas rožančiaus maldai šeimose ir bažnyčioje.

Parapijose veikė Škaplieriaus, Gyvojo Rožančiaus draugijos, kurios turėjo vėliavas su Marijos atvaizdu. Kiekvienas tikintysis nešiojo Marijos medalikėlius ir kalbėjo bent sekmadieniais rožančių.

MARIJA TREMTYJE

Lietuviai tremtyje ir išeivijoje tęsia toliau šią gražią tradiciją, savo bažnyčias pavadina Ma-

rijos vardu, kiekvienoje bažnyčioje turi altorių Marijos garbei. Vašingtono šventovėje lietuviai turi savo koplyčią Šiluvos Marijos garbei, o Šv. Petro bazilikoje Romoje Aušros Vartų Marijos koplyčią, pašvęstą Lietuvos kankiniams.

Paskutiniu laiku Lietuvoje Marijos šventovės yra lankomos žmonių minių, nežiūrint visokių trukdymų ir persekiojimų. Lietuvių tauta lieka ištikima savo dangiškai motinai - Marijai.

Šį spalio mėnesį, kuriame minime Rožančiaus Karalienės šventę, būtų gražu, kad mes lietuviai prisimintume Marijos galingą užtarymą mūsų tautai, kad prašytume jos pagalbos sunkiuose šių dienų žmonijos sukuriuose.

Lietuvių labai mylima Pažaislio vienuolyno Dievo Motina.

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

LIETUVIAI KUNIGAI IŠEIVIJOJ

Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę vadovų sudarytomis statistinėmis žiniomis (remiantis 1970 m. statistika), išeivijoje yra: 10 Kaišėdorių vyskupijos kunigų, 59 Kauno vyskupijos, 35 Panevėžio vyskupijos, 56 Telšių vyskupijos, 62 Vilniaus arkivyskupijos kunigų, 30 jėzuitai, 55 marijonai, 32 pranciškonai, 27 saleziečiai. Iš viso 1970 m. išeivijoje buvo 376 iš Lietuvos atvykę lietuviai kunigai.

• Visame pasaulyje esama 190 tūkstančių parapijų. Penkta dalis jų, tai yra 20 nuošimtis, neturi nuolatinio kunigo. Europoje, tame katalikybės buvusiame lopšyje, net 27 proc. parapijų, neturi savo kunigo.

MARIJA — MŪSŲ PAGALBA

Tauta, kuri pasitiki Marijos užtarymu, išlaikys gyvą tikėjimą, išlaikys moralę ir liks pavyzdys kitoms tautoms. Tokia maža bet giliai tikinti tauta yra Lietuva.

Mes būdami tos tautos sūnūs ir dukros turime kreiptis į Mariją Dangaus ir Žemės Karalienę, kad ji padėtų išlaikyti gyvą tikėjimą ir padėtų išlaisvinti mūsų broliams iš kruvinos bedievių vergijos, kaip giedame šioje giesmėje:

Marija, Marija! Skaisčiausia le-
[lija!
Tu švieti aukštai ant dangaus,
Palengvink vergiją! Pagelbėk
[žmonijai!
Išgelbėk nuo priešo baisaus!
kun. Augustinas.

• Kunigui Broniui Antanavičiui Avilių kleb. keliama byla už vaikų įjungimą į procesiją. Jis buvo ne kartą tardomas dėl savo pamokslų. Veiklus, energingas kunigas, Alksninės (Vilkaviškio apskr.) ir vėliau Avilių (Zarasų apskr.) parapijose atnaujino bažnyčias, įtaisė vėliavas, dėl to jo veikla nepatiko komunistams. Prieš metus jis susirgo stuburo nervo pakrikimu. Kun. Antanavičius gimė 1925 m., kunigu išventintas 1948 m.

• Vilniuje išleistoje knygoje "Socialinis ir politinis katalikų vaidmuo Lietuvoje 1945-1952 metais". Taigi, partizaninių kovų laikotarpiu. Autoriaus J. Anico įkvėpėjų norai labai aiškiai suprantami: nupiešti nusikaltėliais partizanus, vyskupus, kunigus, bendrai katalikus, išeivius, Vatikaną bei jo ir Romos radiją. Mums tačiau komunistinio leidinio sakiniai byloja visai kita: jie išryškina kaip tik teigiamą Bažnyčios vadmenį mūsų tautos istorijos sunkiausiam laikotarpije.

• Vysk. P. Marcinkų su kitais jo kurso vyskupais ir kunigais iš Čikagos sidabrinės kunigystės sukakties proga priėmė pop. Paulius VI. Vatikano dienraštyje tilpo aprašymas apie P. Marcinkaus kandidatūrą į popiežius.

• Europos vyskupas A. Deksnyns lankė lietuvius D. Britanijoje, dalyvavo vysk. P. Marcinkaus sukaktyje Romoje, pašventino Vasario 16 d. gimnazijos bendrabutį, vizitavo tautiečius Vokietijoje, dalyvavo Jaunimo Kongrese JAV-bėse ir Kanadoje.

PIJUS GUDELEVIČIUS.

KELIONĖ PO ŠIAURĖS AMERIKA

(tęsinys iš pr. Nr.)

ČIKAGOJE

Pasiekęs Čikagą jaučiausi kaip namie. Tačiau būdamas ne vietinis, vis dėlto nesusingaudžiau su Kongreso skelbtomis programomis laikraščiuose, jas radau ne pilnas, kad galėčiau susidaryti sau aiškų vaizdą ir planą.

Iš Jaunimo Kongreso nuostatomų aktų, teko dalyvauti jo iškilmingame atidaryme puikiame Conrad Hilton viešbutyje. Mano nuomone — galėjo būti iškilmingesnis, nors sveikinimų ir gerų kalbėtojų netrūko.

Teško dalyvauti taip pat kai kuriuose pokalbiuose — Jaunimo vaidmuo Lietuvos laisvės siekimuose, Jaunimo organizacijos, Lituanistikos mokslų galimybės — visos tos įdomios temos sutraukė daug jaunimo. Paskaitos vyko atskiruose kambariuose ir beveik tuo pačiu metu, tai visuose juose dalyvauti nebuvo įmanoma. Norėjau sutikti ir pamatyti ką veikia Argentinos jaunimo grupė, tačiau toje didelėje žmonių masėje jų nesuradau. Nuo pat jų pasitikimo New Yorko aerodrome iki Šokių šventės neteko jų matyti.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Šokių šventėje mūsų šokėjai užėmė vietą arti tribūnos, kur buvo susigrupavę visi šokių šventės vadovai, orkestrai, chorai ir

pranešėjai. Neturėjau įsigijęs iš anksto bilieto, tai turėjau vargo — teko laukti su viltimi ir stebėti kaip minių minios lietuvių (apie 15.000) plaukė į anfiteatrą. Visiems suėjus, kaip tolimam svečiui, pusiau su apgavyste, bet piuktu bilietu, teko įsmukti į anfiteatrą ir stebėti nepaprasto grožio, puikiai suorganizuotą 4-tąją mūsų tautinių šokių šventę. Apie ją laikraščiuose buvo daug rašyta, noriu tik pabrėžti, kad tai buvo tikras lietuvių tautos pasididžiavimas. Visa anfiteatro arena mirgėjo nuo 2000 įvairiaspalvių drabužių, o mūsų grakštūs jaunimas, chorai, pučiamųjų instrumentų bei skudučių orkestrams lydinti, sukosi, pynėsi didinga mase, stebino ne tik lietuvių, pratusį jau prie dažnai matytų tautinių šokių, bet ir Š. Amerikos pirmąją damą p. Patricia Niksonienę, bei kitus to krašto valdžios atstovus.

WINNEPEG, KANADA

Pasiekęs tolimą šiaurės Kanados miestą Winnepegą, buvau Bronės Bujokienės ir Vinco Januškos vežiojamas. Aplankėme zoologijos sodą, kuris yra įrengtas pagal paskutinį technikos žodį viename Winnepeg gražiame parke.

Tačiau mane traukė lietuviškos įstaigos ir lietuviška veikla. Teko aplankyti lietuvių šv. Kazimiero bažnyčią. Ji yra statyta senosios

ir naujosios lietuvių emigracijos pagal lietuvišką architektūros stilių. Bažnyčioje yra keletas lietuviškų motyvų vitražų, ypatingai gražūs yra Kryžiaus keliai - medžio skulptūra — rankų darbo pjaustymai. Bažnyčios statyba rūpinosi po II Pas. karo atvykęs kun. Justinas Bertašius, specialaus komiteto padedamas. Bažnyčia nėra didelė, turi nuosavą chorą, kuriam vadovauja Danguolė Januškaitė. Bažnyčios planas - architekto A. Kulpavičiaus. Po bažnyčia yra įrengta lietuviškiems subūvimams vieta - salė su scena, išpuošta mūsų tautiniais motyvais menininko Eug. Kalašausko.

Virš minėtų prietelių lydimas aplankiau senosios lietuvių emigracijos statytą Lietuvių Klubą, kuris turi dvi sales ir kitokias reikalingas parengimams patalpas. Turi ir biblioteką, joje daugiausia Lietuvoje leistos knygos. Winnepego mieste ir apylinkėse gyvena keletas šimtų lietuvių, tačiau aktyviai pasireiškiančių nėra daug. Aplankėme Minitobos valstijos parlamento rūmus bei žymesnius to miesto pastatus, kurių aukščiausias yra virš 30 aukštų. Klimatas Winnepege yra kaip Lietuvoje. Lietuviai ūkininkai gyvena apie 80 kilm. nuo Winnepego, verčiasi daugiausia kviečių ūkiu.

DETROITAS

Apleidęs Winnepegą važiuavau per gražias Kanados vietas, pravažiudamas ištisą eilę ežerų, paskendusiu miškuose ir įvairių

nedidelių miestų, kuriuose vystosi medžio apdirbimo ir popierio pramonė. Saginau mieste, kuriame teko irgi kuriam laikui sustoti, yra mažai lietuvių ir jie neturi savo įstaigų.

Atvykus į Detroit miestą mane maloniai sutiko ir į šv. Antano parapiją persigabeno tos parapijos klebonas kun. Kazimieras Šimaitis. Ši parapija praeitais metais atžymėjo 50 metų sukaktį. Dabar šiai parapijai priklauso apie 350 lietuvių šeimų ir apie 30 meksikiečių. Kita lietuvių parapija — šv. Petro jai vadovauja kun. Viktoras Kriščiunevičius. Prie šios parapijos yra prisirašusių apie 300 lietuvių šeimų ir apie tiek pat vietinių t.y. amerikonių. Trečioji lietuvių parapija (Dievo Apvaizdos), vedant greitkelį buvo išgriauta, dabar lietuvių rūpesčiu yra statoma kitoje vietoje drauge su dideliu lietuvišku centru. Tai bažnyčiai ir parapijai vadovauja kun. Mykolas Kundrotas.

Detroitėje yra priskaitoma apie 20.000 lietuvių. Yra dvi radio valandėlės, vienai vadovauja p. Rapolas Valatka, ji veikia tris kartus savaitėje, kitai vadovauja Radio Klubas ji veikia sekmadienių rytais. Dar yra p. Galinos Gobienės vadovaujama tautinių šokių grupė, Jaunimo choras (dir. Stasys Šležys).

Vargonininkui pasitraukus iš šv. Antano parapijos, klebono K. Šimaitio rūpesčiu suorganizuotas visos bažnyčios dalyvavimas pa-

maldose - vadovaujant Pr. Zrankai visa bažnyčia gieda įvairias giesmes ir dalyvauja liturgijoje. Visi, kurie atsilanko toje bažnyčioje yra sužavėti nuoširdžiu tikinčiųjų bendradarbiavimu mišių maldose.

Kitame Detroito upės šone, Kanados pusėje, randasi Windsor miestas. Čia taip pat randasi viena lietuviška parapija — šv. Kazimiero. Jai vadovauja kun. Dominikas Lengvinas. Ji nėra skaitlinga parapijiečiais, todėl detroitiečiai lietuvių įvairių parengimų progoms stengiasi ją materialiai paremti ir padėti išsilaikyti.

(Bus daugiau)

RUSIJOJ BUS MAŽIAU VODKOS

Sovietai jau patys pripažino, kad jų socialinis priešas Nr. 1, yra alkoholis, todėl susiaurino vodkos gamybą ir prekybą. Prieš kurį laiką jie buvo pakėlę kainą gerimams, bet tai negelbėjo, darbar sako jie darys, kad darbo metu iš viso nebus galima gauti nei pirkti nei išgerti svaigalų.

• Gegužės 27 d. žymiam mūsų poetui Stasiui Santvarui suėjo 70 metų amž. Ta proga lietuviai Clevelande suruošė puikų banketą ir literatūros vakarą.

• Clevelando miesto (JAV) lietuviai minėjo 100 metų nuo pirmojo lietuvių (Pranciškaus Freimono) atvykimo į šį miestą.

IŠ URUGVAJAUS LIETUVIŲ PADANGĖS

URUGVAJUJE LIETUVA NUOLAT MINIMA

Montevideo kultūrinio Ateneo patalpose rugsėjo vidury, Tarp. Knogos Metus minint, buvo suruošta knygų paroda. Daugelio Amerikos ir Europos kraštų (išskyrus komunistinius) ambasados ir leidyklos prisidėjo su vertingais eksponatais. Pirmoje eilėje vienas stalų buvo skirtas Lietuvai. Mūsų Pasiuntinybė parūpino visą rinkinį ispanų, anglų ir prancūzų kalbomis leidinių apie Lietuvą. Kaip čia įprasta, parodai suteiktos knygos padovanuojamos Ateneo bibliotekai.

Respublikos Prezidento žmona Ponia Bordaberry per Lietuvos Pasiuntinybę pakvietė Urugvajaus lietuvius dalyvauti labdaringoje tarptautinėje mugėje gruodžio mėn. Specialiose folklorinėse programose lietuvių tautinių šokių grupės turės dar vieną šaunią progą kultūringai garsinti savo tautos vardą.

Vietos komunistinė spauda pranešė, kad tarp spalio 26 ir lapkričio 12 d. čilės sostinėje žemės ūkio ir pramonės tarptautinėje parodoje pirmą kartą pasirodysianti ir Sovietų Sąjunga. Jai skirtose pastogėje būsiąs ir Lietuvos pavilijonas su 1400 eksponatų. Įrengimu rūpinasi Vilniaus kombinatas "Menas", kurio tarrautojai jau seniau į Santiago atvyko. Vedėjas, kažkoks M. Kaniauskas, jau pradėjo rašyti apie "nepaprastus tarybinius laimėjimus" kuriuos parodos lankytojai matysią.

Dienraštis EL DIA paskutiniu laiku vėl išspausdino savo seno bendradarbio lietuvių porą str. politinių komentarų skyryje Viename prisimenama kaip prieš 33 metus boiš-

vikai su naciais slaptose sutartyse dalinosi Lietuvą ir kitas Europos šalis, kitame — apie būsimą Europos saugumo konferenciją — svarstoma, ar joje nebus tyliai ar kuriuo netiesioginiu būdu paaukotos raudonojo imperializmo pavergtos tautos, ko sovietai taip laukia. Tokiu atveju nei Europoje nei visame pasaulyje nebūtų pasiekta jokio saugumo, bet ir tada anapus geležinės uždangos tokios tautos, kaip lietuviai, liks gyvybingos ir kovingos už išsilavinimą. Šios vasaros įvykiai Lietuvoje kalba patys už save.

K.

• Jaunimas ruošia išleisti naują papildytą dainorėlį. To leidinio uoliausias bendradarbis yra Juozas Petruškevičius.

• "Ažuolyno" ansamblio susirinkime buvo išrinkta to vieneto nauja Valdyba, į kurią įeina: Pov. Mokevičius - pirmininkas, J. Petruškevičius - sek., J. Čiurkinas - išd.

• Vytautas Dorelis, sveikatai sušlubavus, išėjo į pensiją. Turėdamas daugiau laiko prisideda prie "Rinktų" pilnesnio auklėjimo dalyvaujantis vaikų repeticijsose.

• Dr. Adolfas Širvytis gavo Urugvajaus valstybinę stipendiją pagilinti studijas Paryžiuje. Į Prancūziją išvyko rugpiūčio 14 d.

• Stasys Tamošiūnas yra paskirtas prieš metus laiko Director de División de Servicios, Montevideo departamente pareigoms.

• Mirė: Ona G. Paulėnaitė de Rosenwald, Oskaras Ruikis, Uršulė Jankauskienė, Elisa Marcinkevičiūtė de Widlarz, (Jasinskienė), Justinas Šlekys.

IŠ BERISSO LIETUVIŲ PADANGĖS

ATKELTA VAIKUČIŲ ŠVENTĖ

Mindaugo d-jos ruošiamą Pumpurėlių metinė šventė, įvyks spalio 29 d. sekmadienį (ne 21 kaip ankščiau buvo skelbta) 21 val. Įvairi meninė programa. Vaisės. Kviečiami atsilankyti berisiečiai ir svečiai iš toliau.

Rengėjai.

PAKRIKŠTYTA

Vanesa Žagrakalytė, dr. Henriko ir Elenos Bučytės Žagrakalių pirmgimė dukra buvo pakrikštyta Berisse, rugsėjo 2 d. 1972 m. Krikšto tėvai buvo: Rikardas Mikelaitytis ir Marija Stanjevich. Vaisės įvyko p. Žagrakalių namuose, kuriuose dalyvavo Mikelaičių, Mekšriūnų, Šeštakauskų, Griškų, Bukauskų šeimos. Ona Oksienė ir kiti. Vaisių metu skambėjo lietuviškos dainos.

LIETUVISKOS KRIKŠTYNOS

Rugsėjo 16 d. vakare, Maria Auxiliadora bažnyčioje, Berisso mieste, buvo pakrikštytas Elenos Vogelytės ir Leono Šaulių jaunesnysis sūnus Poviliukas, gimęs maždaug prieš tris mėnesius. Krikšto tėvais buvo inž. Algimantas Rastauskas, gyv. Lomas

de Mirador, Bs. As., ir Valentina Bukauskaitė de Persico, berisetė. Krikšto apeigas lietuviškai atliko kun. Juozas Petraitis, MIC, atvykęs iš Avellanados, Bs. As.

Gražios bei nuotaikingos krikštynų vaisės įvyko naujame, skoningai įrengtame Šaulių name, La Platos mieste, dalyvaujant virš 20 kvietinių svečių, kurių tarpe buvo ir būrelis vaikučių. Šaulių vyresnysis sūnus Aleksiusas jau kuris laikas dalyvauja Berisso "Pumpurėlių" grupėje: soka tautinius šokius ir groja akordeonu. Vaisių metu jis taip pat svečiams pagrojo kelis dalykėlius. Linkime, kad abu berniukai augtų sąmoningais lietuviukais.

• Mikelaitytis S. A. baigė statyti paimtus darbus Mendozos provincijoje. Dabar sudarė sutartis dideliems darbams - statyti cisternoms Campo Duran, Salta ir San Lorenzo (prov. S. Fe) vietovėse. Šitie darbai pareikalaus milijonų apyvartos. Mikelaičio bendrovė dirba taip pat su Propulsora Siderulgica de Ensenada, čia taip pat pastatė daug žibalo cisternų. Jis taip pat yra nuolatinis YPF rangovas.

UŽ MIRUSIUS

VELINIŲ DIENOS PAMALDOS

• Bendros Sudėtinės šv. Mišios už mirusius lietuviams įvyks lapkričio 2 d. 19 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Kas nori gali įrašyti mirusiųjų vardus parap. raštinėje. Po Mišių respnsas prie lietuviško krynčiaus. Prisimenant savo artimuosius lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti šiose pamaldose.

Tėvai Marijonai.

• Už a.a. Boleslovą Masiulionį, bus atlaikytos šv. Mišios šių metų spalio mėn. 22 d. 10 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje.

Artimuosius kviečia žmona Elzė Masiulionienė ir dukterys.

• Už a.a. Alfonsą Bertašūną, mirimo dviejų metų sukaktyje (mirė Montevideo mieste), bus atnašautos šv. Mišios šių metų spalio mėn. 21 d. 10 val. Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje.

Kviečia draugus ir pažįstamus Simonas Eldietis

Ir Pas Mus...

PAKRIKŠTYTOS

• Roxana Judith Pusdešrytė, Ricardo Juozo ir A. M. Accinelli Pusdešrių dukrytė, pakrikštyta lietuvių parap. bažnyčioje šių metų rugsėjo 30 d.

• Mariela Cintia Kudlytė, Miguel Angel ir Alma Luz Poncio Kudlių pirmgimė dukrelė, pakrikštyta rugsėjo 30 d. lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo: Pranutė Čeponytė ir J. C. Marimon.

PADEKA

Mirus mūsų mylimai mamytei, sesutei ir švogerkai Eufemijai Juškaitėi Kukučionienei, reiškiamė nuoširdžią padėką visiems dalyvavusiems šermentyse ir palydėjusiems į kapus, atsintusiems gyvų gėlių vainikus, pareiškiusiems užuojautas per spaudą, laiškais ir žodžiu. Dėkojame kun. J. Petraičiui., kun. A. Steigvilai ir P. Gudelevičiui už maldas ir palydėjimą į Florės kapus, ponioms Dėdelienei ir Navickienei už motinišką ligonės slaugymą ir visiems kitiems padėjusiems mums sunkioje valandoje.

Duktė Ofelia Kukučionytė de Ramirez, sūnus Petras Kukučionis, sesuo ir švogėris Teklė ir Jurgis Raubai.

• Atitaisome: Laiko Nr. 518 tilpusime nekrologe įsivėlė klaida — a.a. E. Kukučionienė gimė Vaizgių km. Šeduvos valsč. (ne Šiluvos v.), Panevėžio apskr.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems už globą ir rūpestį esant man prirakintam prie ligonio patalo. Dėkoju draugams, giminėms, Institutui Liniers, broliams Mičiūdams ir jų šeimoms ir visiems kitiems, kurie mane lankė ir rūpinosi. Visiems širdingiausias ačiū.

Juozas Rudaitis.

AUKOS

Mirus Petručiui Mačiuliui, kaimynų tarpe prieita prie bendro susitarimo — užpirkti už jo sielą šv. Mišias, prie kurių prisidėjo: po 1.000 — Vl. Paluikienė; po 500 — E. Paršelis, Ant. Paršelis, St. Povilonis, J. Grigaliūnas, P. Mainionis, K. Mišius, B. Blumbergas, P. Sakalauskas, J. Miliauskas, K. Povilonytė, V. Deveikienė, O. Levanavičienė; po 200 — A. Našlėnienė, A. Preikša. Aukos rinko A. Paršelis.

• Adėle Marcinkevičienė, Mindaugo draugijos narė ir kūrėja, nelaimingai kritusi, susilaužė dešinę ranką, kurią sugypsavus gydosi savo namuose.

• Ona Talmontienė, Mindaugo draugijos narė, buvo sunkiai susirgusi. Pavoju praėjus, gydos savo namuose.

• Paieškomas: VLADAS NORMANTAS, jo žmona Marta, sūnus Tomas ir duktė Godutė. Ieško V. Radzevičius, 48 Old Mill Dr. Toronto 325, Ont. Canada.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Juozas Pipiras, 72 metų amž., mirė rugsėjo 26 d. 1972 m. Quilmes mieste. Buvo kilęs iš Stebuklių km., Jonišio valsč. Utenos apskr. Į Argentiną atvyko 1929 m. Buvo vedęs su Emilija Garlauskaite, kuri mirė prieš 5 metus. Atvykęs į Argentiną gyveno Avellanadoje, žmonai mirus, persikėlė gyventi į Quilmes pas Povilą ir Felisą Barklovaitę Vaškus, kurių namuose buvo pašarvotas. Velionis priklausė Susivienijimui Lietuvių Argentinoje antrajam skyriui. Velionis paliko liūdinčius du brolius ir dvi seseris Lietuvoje. Palaidotas šalia savo žmonos Sarandi kapinėse, papuošiant kapą gyvų gėlių vainikais.

A.a. Ona Žekonytė Breskienė mirė Lietuvoje.

† Veronika Giedraitytė Angelskienė, mirė spalio 5 d. Palaidota Flores kapuose. Liko dukterys Ona de Muhamed su šeima ir Hilda de Me-reles abi su šeimomis.

† Cecilija Petrauskaitė Vabolienė, mažeikietė, 69 m. amž. mirė rugsėjo 6 d. Į Argentiną atvyko 1927 m. Gyveno Hurlingham, Palaidota San Martin kapinėse, kur palaidėjo didelis būrys artimųjų ir tautiečių.

† Marcelė Bacevičiūtė Dovydaitytė, Sibiro kankinė, prof. Prano Dovydaičio, nukankinto Sibire, našlė, mirė Vilniuje gegužės 24 d. Liko du sūnūs ir duktė Lietuvoje ir viena duktė Čikagoje.

† Kalbininkas Napalys Grigas žuvo auto katastrofoje liepos 14 d. Lietuvoje. Buvo gimęs 1896 m. Svydenių km. Kupiškio valsč.

† Pranas Ivaškevičius, 77 m. amž. mirė 30.9.72 m. Berisso mieste. Priklausė Nemuno draugijai. Visą laiką dirbo SWIFT mėsos apdirbimo įmonėje. Nuliūdime liko žmona Albina Čiurlionytė Ivaškevičienė du sūnūs — Leonas ir Karolis ir duktė Liūda su šeimomis ir daug anūkių, dukterėčia Ines Čiurlionytė su šeima ir kiti giminės. Palaidotas La Platos kapinėse, dalyvaujant dideliu būriui tautiečių. Kapas papuoštas su daugeliu gyvų gėlių vainikų.

Laidojo mėsos sindikatas, kuris Berisso mieste visus pensininkus gražiai palaidojo.

† Pranas Dūda, 77 metų amž. mirė Berisso mieste 30.9.72. Buvo kilęs iš Laidžių km. Deltuvos valsč. Ukmergės apskr. Liūdesy liko duktė Lidia Szutner su šeima, sūnėnas ir dukterėčia Dūdai Rosario mieste, švogėrka Teofilė Viršilaitė su šeima. Velionis ankščiau priklausė Mindaugo draugijai. Sekančią dieną palaidotas La Platos kapinėse, palydint artimiesiems, kur jo kapas buvo papuoštas gyvų gėlių vainikais. Išsėkis ramiai, tautietei.

Kaimynas.

† Ona Genė Paulėnaitė de Rosenwald, 50 metų amž. mirė Montevideo mieste. Liko liūdesyje motina, sesuo ir brolis Steponas Paulėnas gyv. Quilmes mieste bei kiti artimieji.

A.a. Simonas Žekonis - mirė Lietuvoje rugpiūčio mėn.

• Salomė Mikelaitytė pasiekė liūdna žinia iš Lietuvos, kad š. m. vasario mėn. mirė jos sesuo Ona Žekonytė Breskienė. Jos brolis Simonas Žekonis, ankščiau gyvenęs Argentinoje ir atsikvietęs seserį Salomė į Argentiną, vėliau grįžęs į Lietuvą, mirė š. m. rugpiūčio mėn., o prieš metus laiko mirė p. Mikelaitytės švogėris — velionės Onos vyras. Taip Sal. Mikelaitytė metų bėgyje neteko trijų artimų šeimoms narių.

† Karolius Furmanavičius 69 m. amž. mirė 30.9.1972 m. Buvo kilęs iš Simno, Alytaus apskr. Jo žmona Sofija Paškauskaitė buvo senai mirusi. Liko liūdesy sūnus Juozas, dukterys Juana ir Nelida visi su šeimomis. Palaidotas Flores kapuose.

† Olgerts (Algirdas) Bistevins, žymus latvių muzikas, dirbęs kaip dirigentas su simfonijos orkestru Santa Fe mieste, mirė būdamas 65 m. amž. Palaidotas S. Fe miesto kapinėse.

• Solistės Onos Deveikienės, gyv. Los Angeles mieste, motina Elena Liekienė, mirė rugp. 20 d. Batakų km. Tauragės apskr. Už ją ir visus šeimos mirusius užsakytos šv. mišios mūsų bažnyčioje sausio 7 d. 10 val.

† Teisininkas dr. Antanas Žarskus, 60 metų amž. mirė Vokietijoje ir palaidotas birželio 28 d. Hemer kat. kapinėse Vestfalijoje. Kilęs nuo Anykščių. Teisę pradėjo studijuoti Vilniuje ir baigė tremty, Vokietijoje. Lietuvoje dirbo malūnų administracijoje vėliau buvo Utenos apskr. viršininko padėjėju. Lietuvos okupacijos metu dirbo "Geležinio Vilko" pogrindyje. Liko duktė Laima JAV. motina Lietuvoje ir kiti giminės.

Mielam kaimynui JUOZUI PIPIRUI mirus, apgailestaudami jo mirtį giliai užjaučiame jo brolius ir seseris Lietuvoje, visus artimuosius ir jo globėjus Povilą ir Felisą Vaškus.

Teofilis ir Bronė Aliukai.

Mirus MARTAI BARTKEVIČIENEI, jos liūdinčiai dukrai Vandai Zienkieni su šeima, sūnui Jurgiui su šeima ir sūnui Teofilui, reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Marija, Petras Čerkauskai ir duktė Elza su šeima.

Mirčiai išplėšus MARTĄ BARTKEVIČIENĘ, jos liūdinčiai dukrai Vandai Zienkieni, žentui Antanui, sūnams Jurgiui ir Teofilui, anūkiem Alicijai, Onai ir Klaudijai reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Braziūčių šeima.

TOMAS YARLORI IR SŪNUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Malonus patarnavimas. Patalpos šermentims. Mirusiųjų pervežimai. Autai vestuvės. Lietuviams didelė nuolaida.

Avda. RIESTRA 6292 - Villa Lugano - T. E. 60-3271
Skyrius: Larrazabal 3684

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - ŠEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuviams — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654

Sucursal

BALCARCE 510

Lomas de Zamora

TRIGUBA SEIMOS SVENTĖ

Marijos ir Antano Jasuičių namuose šių metų rugsėjo 30 d. įvyko graži šeimyninė šventė — p. Jasuičių 25 vedybinių metų sukakties minėjimas, dukters Glorijos de Cubela vedybų metinės ir drauge dukters Virginijos sutiktuvės, kuri išbuvusi virš metų laiko Š. Amerikoje, New Yorko mieste, grįžo į šeimos prieglobstį.

Šioje šeimos šventėje dalyvavo giminės ir draugai — Juozas ir V. Kiliai su šeima, Anupr. ir A. Paukšėiai su dukra stud. Mirta, St. ir E. Rukšėnai, Rap. ir M. Paršėliai, Art. ir L. Mičiūdai ir dukros, St. Džiūgis su žmona, S. Vaicekėnienė su sūnum, E. Rudytė, R. Rudys, Juozas ir Br. Šiušiai, Br. Dambrauskas, J. Špokas ir šeima ir kiti.

Svečių nuotaika buvo puiki ir ne laukiant atėjo rytas, visi patenkinti grįžo į namus linkėdami mūsų kolonijos veikėjams ir geriems lietuviams p. Jasuičiams daug sėkmės ir Ilgiausių Metų.

• Valerijai Čyžienei vykstan autobusų susidurime jai buvo sulaužyti šonkauliai, sugipsuota gydosiamie.

"ATEITIES" METINĖ ŠVENTĖ

Šių metų spalio mėn. 7 d. (šeštadienį) Aušros Vartų parapijos salėje įvyko "Ateities" ansamblio metinė šventė. Salė buvo gražiai papuošta su spalvotomis elektros šviestomis.

Meno programą atidarė ir jai vadovavo Roberto Gamardo. Pirmoje eilėje buvo suvaidinti trys vaizdeliai "sketchs", kuriuose atvaizduoti juokingi gyvenimo momentai, kurie nuiteikė gerai publiką.

Šiuose vaizduose pasirodė Edvardas Dumšė, Karolis Mahne - Baltrūnas, Osvaldas Levanavičius, Victor Hugo Lukšas ir p-lė Alicia Balsytė kurie natūraliai atliko savo rolę.

"Ateities" ansamblį, sukakusį trejus metus, sveikino ALOS Tarybos pirmininkas Art. Mičiūdas, Jaunimo kapelionas — kun. Aug. Steigvilas, "Laiko" administratorius — Pijus Gudelevičius, p. Juozas Šiušis ir Liet. Susivienijimo pirm. Raul Stalioraitis išreikšdami savo geriausias linkėjimus "Ateičiai".

Toliau ansambliečiai sušoko šiuos tautinius šokius: Jonkelį, Lenciugėlį, Subatėlę, Mikitą, Ketvirtainį ir Malūną. Meno programą užbaigė su bendra daina: "Tuo mes norime jums pasakyti" ...

Po meno programos tęsėsi šeimyniškos vaišės, prie stalų patarnaujant patiems ansamblio šokėjams ir grojant jaukia plokštelių muzikai. Vakaras užsitęsė iki paryčių.

Tenka pasveikinti "Ateities" ansamblį, padariusį pažangos šokių mense ir įjungus naujus šokėjus. Būtinai gražu, kad ansambliečiai šokius palydėtų lietuviška daina ir scenoje parodytų daugiau gyvenimiškų vaizdelių iš mūsų buities ir lietuvių kalboje.

Dalyvis.

• Rikardas ir Emilija Zdanavičiūtė Baniliai džiaugiasi šeimos padėjimu — 8. 10. 1972 m. jiems gimė sūnus, kuriam duotas Nestor Ricardo vardas. Be naujagimio šeimoje auga dvi dukros Celia Andrea ir Valerija.

dėjimu — 8. 10. 1972 m. jiems gimė sūnus, kuriam duotas Nestor Ricardo vardas. Be naujagimio šeimoje auga dvi dukros Celia Andrea ir Valerija.

IŠ SLA VEIKLOS

SLA mažųjų ansamblis buvo pakviestas dalyvauti su liet. tautiniais šokiais Ricardo Rojas vardo mokykloje Nr. 42 Don Bosco vietovėje, kur buvo organizuojamas labdarinigiems tikslams festivalis.

Taip pat mūsų mažųjų grupė buvo specialiai pakviesta ir dalyvaus R. de Escalada vietovėje, šių metų spalio 14 d. 21 val., salėje "Salon de Fraternidad" (Av. H. Irigoyen 5959), kur vyks "Festival de la Danza y el Traje Internacional", kurį organizuoja šveicarų kolonijos draugija "Socrates".

NAUJAS MISIJONIERIUS

Š. m. spalio mėn. 2 d. su itališku laivu "Gulio Cesare" iš Napoli atplaukė naujas misijonierius kun. Wiktor Krawczyk, kuris apsisistojė Aušros Vartų parapijoje.

Kun. W. Krawczyk yra gimęs 1930 m. rugsėjo 18 d. Gyzyce kaime, Kalisz provincijoje, Lenkijoje.

Argentinon atvyko kaip misijonierius padėti Tėvams Marijonams dirbti su argentiniečiais ir su lenkais, kurių Bs. Aires mieste yra didelė kolonija. Kun. Wiktoras nors neseniai atvyko, bet jau pramoko kalbėti ispaniškai.

Linkime Tėvui Wiktorui sėkmės ir pilno įsijungimo į kunigišką darbą tarp savo tautiečių ir argentiniečių.

A. LIETUVIŲ CENTRAS PAGERBĖ SAVO MIRUSIUOSIUS

Arg. Lietuvių Centras, kaip ir kiekvienais metais, pradėdamas savo sukaktuvinį — spalio mėn. turėjo pamaldas Santo Cristo bažnyčioje šių metų spalio 1 d. sekmadienį. Šv. Mišias atlikė ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. J. Petraitis. Br. P. Gudelevičiui vadovaujant šv. giesmes giedojo visi susirinkusieji, kurių buvo pilna bažnyčia. Pamaldų metu buvo perskaitytas visų mirusiųjų narių sąrašas.

Po pamaldų visi susirinko į Lietuvių Centro patalpas, kur buvo patiekti asado pietūs. Čia taip pat dalyvavo labai daug svečių, užpildydami visą L. Centro aptinę patalpų dalį.

MISKO ŽINOVŲ KONGRESAS

Buenos Aires mieste vyksta šiuo metu tarptautinis miškininkų kongresas. Jame dalyvauja 62 valstybių atstovai. Rusų delegacijoje yra vienas lietuvis — p. Leonardas Kairiškis, jis skaitė kongrese paskaitą (anglų k.), yra tos srities žinovas, parašęs keletą knygų. Iš lietuvių kolonijos dalyvauja - miškininkas Jonas Baliukas ir p. Ona Matukonytė de Baldeli. Ten pat yra knygų paroda, rusų skyruije yra kelios lietuviškos knygos. Palerme, Rural parodų vietoje, vyksta medžio išdirbinių paroda, eksponatai suvežti iš viso pasaulio.

ATSISVEIKINIMAS

Inž. Algimantui Rastauskui išvykstant į Vokietiją grupė jaunimo padarė jam draugiškas išleistas, kurios įvyko rugsėjo 26 d. restorane "NABETSE" (gatvėje 12 de Octubre 295, Quilmes, priklausąs p. Steponui Paulėnui ir Kompanijai). Maloniam pokalbyje praleistas vakaras ir ta proga įteikta p. Rastauskui atmintinis pergaminas.

Atsisveikinimo vakare dalyvavo: Juozas ir Romas Deveikiai, Elena Cortes Ramanauskaitė, Rob. Gamardo, Angel Varela, J. K. Baltrūnas, Nelly Burbaitė, Nelida Zavickaitė, Vikt. Bagdonaitė, Mary Barzdžiūtė, J. K. Blumbergas, Arnaldo Vezbickas, Rik. Rudis, Raul Stalioraitis ir kiti.

PATIKSLINIMAS

Perskaitę "A. L. Balso" Nr. 1422, kuriame yra pareikšta padėka poaams Ožinskams, pasirašyta buvusios delegacijos vadovės p-lės N. Zavickaitės, jaučiame pareigą patikslinti, kad minėta padėka buvo pateikta mūsų neatsiklausus, ji galioja tik asmeniškai ir delegacijos auomonės neatstovauja.

Arg. Liet. Jaunimo Delegacija II P. L. Jaunimo Kongrese.

Bs. As., 1972 m. spalio 11 d.

PADEKA

Sugrįžus Argentinos Lietuvių Jaunimo Delegacijos nariams iš II P. Liet. Jaunimo Kongreso, jaučiame pareigą pareikšti gilią padėką tiems, kurie tikrai mums daug padėjo įvairiais atvejais suteikiant galimybę dalyvauti didingoje lietuviško jaunimo manifestacijoje — Jaunimo Kongrese.

Pirmoje eilėje dėkojame Pas. Liet. Bendruomenę, II P. L. Jaunimo Kongreso rengėjams, IV šokių šventės ir Jaunimo bei įvairioms kitoms komisijoms, Kanados Lietuvių Bendruomenę ir lietuviams, JAV. bei Kanados lietuviams už visokeriopą pagalbą, nuosirdų globojimą, malonų vaišingumą ir tt.

Dėkojame Urugvajaus ir Brazilijos lietuviams už priėmimą bei globojimą.

Nuosirdi padėka Argentinios lietuviams: Dr. V. Dambrai — už vizų parūpinimą įvažiavimui į JAV ir Kanadą; inž. A. Rastauskui — už šokių grupės paruošimą šokių šventei; kun. A. Steigvilai — už lietuvių k. kursų pravedimą; p. G. Jasuitytei Qubela — už kelionės bilietų sutvarkymą; p. A. Virgailytei — už dokumentų sutvarkymą; p. M. Povilaitytei — už pagalbą New Yorko lėktuvų bendrovėje; p. E. Buzienei už 10.000 p. piniginę auką ir visiems asmenims ir lietuviškoms organizacijoms už pagalbą ir paskatinimo žodį.

Ypatinga mūsų padėka dideliame jaunimo draugui, gerb. kun. Juozui Margiui MIC. už pasišventimą ir rūpestį bei nuosirdumą vadovaujant pokongresinei kelionei po įvairius JAV. ir Kanados miestus.

Prašome priimti mūsų didelį lietuvišką AČIŪ!

JAUNIMO DARBAS IR ŠIRDIS — LIETUVIŲ TAUTOS ATEITIS.

Arg. Liet. Jaunimo Delegacija II P. L. Jaunimo Kongrese.

ŠV. CECILIJOS CHORO SUSIRINKIMAS

Spalio 8 d. šv. Cecilijos choras turėjo savo nepaprastą susirinkimą, kurio metu buvo pagerbtas dirig. a. a. Vaclovas Rymavičius ir išsikalbėta įvairiais bėgamaisiais reikalais, bei svarstyta kas galėtų užimti a. a. V. Rymavičiaus vietą.

Tuo tarpu vadovaujant P. Savickui ir Eleonorai Mikučionienei bus ruošiamasi paminėti šv. Cecilijos dieną 19.XI.72. Tuo metu bus prisiminta a. a. Vaclovas Rymavičius ir kiti mirę choristai. Tam tikslui yra kviečiami visi choristai bendram susigiedojimui spalio 28 d. 19 val., lapkričio 4 d. 19 val. ir lapkričio 11 d. 19 val. Prie minėjimo prisideda ir Bs. As. "Aušros" choras.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 18,50 administracijoje; \$ 20,00 namuose. Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 6 dol.

XXV Metai — Nr. 520

1972 m. spalio 14 d.

PAVASARIO ŠVENTĖ LIETUVIŲ CENTRE

Vaidzas iš Pavasario šventės: Pavasario karaliūtė Ona Zienkaitė su princesėmis - Stella M. Jasiulyte ir Liliana Burbaitė. Dešinėje madų parodos organizat. p. V. Survilienė ir A. Ruplėnas, kair. - L. C. pirm. V. Misiūnas.

Rugsėjo 16 d. Lietuvių Centro salėje įvyko tradicinis pavasario sutikimas. Salėje esantieji stalai buvo pilnai užpildyti svečių, ypatingai matėsi daug jaunimo.

Šventė buvo pradėta pirmininko Vyt. Misiūno žodžiu, kuris savo kalboje ypatingai išskėlė p. Vladę ir Bernardą Survilus, kurie jau ne pirmą kartą maloniai bendradarbiaudami pasirodė su savo mados kūriniais L. Centro salėje. Taip pat malonus įvykis, kad šios dienos demonstracijoje dalyvavo Miss Argentina p-lė Nelida Dudek.

Po to pairodė scenoje visos rūbų demonstratorijos. Joms buvo smarkiai paplota. Po to jos — visos su vienodais elegantiškais žiursteliais, pradėjo aptarnauti stalus.

Pirmuoju punktu programoje buvo Nelidos Zavickaitės, žodis apie Jaunimo Kongresą. Nelida kalbėjo taip gražiai ir su tokiu įsijautimu ir entuziazmu, kad buvo miela klausytis. Gaila, kad, atrodo, salėje buvo susirinkę ne mūsų kolonijos lietuviai bet kaž kokie kaimo Jurgiai, kuriems dedamos bonkos ant stalo daugiau rūpėjo, negu mūsų jaunimo lietuviškumas. Tat ir tie, kurie norėjo, klausytis kalbos, negalėjo dėl per didelio triukšmo ir pokalbių. Tokiais atvejais, kai svečiai nemoka elgtis laike programos, rengėjai turėtų pradėti dengti stalus tik programai pasibaigus.

Nelida, tarp kitko, pranešė, kad yra įsteigta Romos Kalantos vardo stipendija, kuri bus įteikta tam asmeniui, kuris savo darbais ir kūryba labiausiai priartės prie R. Kalantos dvasios.

Po to jaunimas, kuris užėmė du prišakinius stalus, padainavo naują iš Kongreso atvežtų dainų.

Nuo scenos nutiestame paaukštiniame — "tiltelyje" pasirodė Miss Argentina 1972 metų (ji yra ukrainiečių kolonijos narė) lydima lietuviškaitės, ukrainietės, ispanės ir kt. gražių palydovių tautiniais rūbais.

Pirmą kartą mūsų kolonijoje pasirodė nauja dainininkė — tai p. Graciėlė Jakavičiūtė - Marcia Bell. Ji palydint gitara padainavo dvi daineles, o trečią akomponiuojant pianistui H. Cruse žitkui. Tarp jų trijų dainelių viena buvo lietuviška, kuri vadinosi "Lietuva" ir yra pačios dainininkės kompozicija.

Po to ponams Survilams vadovaujant buvo demonstruojami jų kū-

rybos įvairiausi rūbai — apsiaustai, kostiumėliai ir suknelės. Publika nuosirdžiai žavėjosi jų grožiu. Mūsų mergaitės kartu su p. Dudek gražiai sukinėjos puikiai juos demonstravo. Taip pat buvo vienas specialistas, kuris demonstravo vyriškus rūbus sukeldamas publikos daug plojimų.

Pabaigoje pirm. V. Misiūnas padėkojo visiems programos pildytojams, buvo įteiktas padėkos puokštės p. Survilienėi ir p. N. Dudek.

Vakarienės metu svečius linksmino "Ostende" orkestras.

Programos pranešėjai buvo Ana Maria Zienkaitė ir Luis Lemberis. Gaila, kad per visą vakarą jų pranešinėjimuose neišgirdome nė vieno lietuviško žodžio. Salėje esanti viešnia iš Lietuvos p. O. Bendinskaitė, labai stebėjosi, kad lietuvių parengime nevartojama lietuvių kalba. Jūsų koresp. esant parengime, ne vienas iš svečių prašė pastebėti, kodėl lietuvių kalba L. Centro salėje per lietuvišką parengimą yra ignoruojama? Iš tiesų, išskyrus pirmininko V. Misiūno kalbą, daugiau negirdėjome lietuviškai.

Orkestrui "Ostende" grojant prasidėjo linksmi pavasario šokiai jauniems ir seniems.

Pavasario karaliene buvo išrinkta Ana Maria Zienkaitė, princesėmis Liliana Burbaitė ir Estelė Jasiulytė. Taip pat buvo praversta gausi fantais loterija.

• Elena ir Petras Meksriūnai 7. 10.72.. Pijui Gudelevičiui švenčiant 60 metų sukaktį, suruošė jaukų priėmimą. Piaunant šventinį p. Zagrakalienės pyragą buvo sugiedota Ilgiausių metų.

• ALOS Tarybos posėdis įvyks spalio 20 d. 20.30 val. Lietuvių parap. patalpose. Bus renkama nauja valdyba.

• Prekybininkas Stasys Banilis su sūnumis Rikardu ir Jonu nusipirko netoli Susivienijimo rūmų didelį žemės sklypą, kur žada pastatyti ir įrengti didelę krautuvę pavadinant ją vardu "Kaunas".

• Virginija Balnytė de Fritz spalio 1 d. atvyko iš Čikagos aplankyti savo brolio Romo Balnio ir jo šeimos. Ezeizos aerodrome ją pasitiko brolis Romas su šeima, p. Deveikienė su sūnum, p. Barzdžiuvienė su dukra. Viešnia apsisistojė brolio Romo šeimoje, Sarandii.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO

46 metų sukakties

MINĖJIMAS

Programoje:

21-10-72: METINĖ ŠVENTĖ, 21 val. Programoje dalyvauja solistė Zuzana Valadkaičė de Lopez, L. Centro jaunųjų ansamblis, vad. Nelidos Zavickaitės, "Ateities ansamblio taut. šokiai. Po programos bendri šokiai prie "Ostende" orkestro.

29-10-72: KIŠKIO UODEGOS MEDŽIOKLĖ, po to pietūs draugijos patalpose. Pietuose gali dalyvauti ir ne medžioklės dalyviai.

Arg. Lietuvių Centro Valdyba.